

Вашингтон -- Србија је извор, транзит и крајња дестинација за мушкарце, жене и децу изложене сексуалној трговини и присилном раду, наводи се у извештају Стејт департмента.

У извештају о трговини људима, који се односи на период од 1. априла 2016. до 31. марта 2017. године, износи се да су жене из Србије изложене сексуалној експлоатацији у земљи иностранству, нарочито Аустрији и Немачкој, од стране криминалних група из Србије.

Истовремено, мушкарци су највише изложени присилном раду у радно-интензивним секторима, попут грађевинске индустрије у европским земљама, (укључујући Азербејџан, Словенију и Русију) и у УАЕ.

Стејт департмент у извештају оцењује да је Влада Србије није испунила у потпуности минимум стандарда за елиминацију трговине људима, али чини значајне напоре да их испуни.

Влада је, како се наводи, показала значајан напор током разматраног периода тиме што је успоставила сталне полицијске тимове за сузбијање трафикинга.

"Влада је идентификовала већи број жртава и увела смернице за тужиоце и судије како жртаве трговине људима не би биле изложене додатном кажњавању. Развила је и дистрибуирала упства за индикаторе трговине људима и организовала првих 630 лица задужених за примену тих показатеља. Ипак, Влада није приказала повећање напора у поређењу са претходним извештајем, а није пружила ни довољну заштиту жртвама током кривичног поступка, што их је изложило застрашивању и додатној трауматизацији", наводи се у извештају.

Како се наводи, напоре за заштиту жртава ометају одсуство формалних процедура за идентификацију жртава, застарели национални механизам пријављивања случајева, а нису усвојени ни стратегија или национални акциони план за период од 2015. до 2016. године, а није се састао ни Савет за борбу против трговине људима.

"Деца из Србије, углавном Роми, изложени су у земљи сексуалној експлоатацији, присилном раду, просјачењу и ситном криминалу. Хиљаде миграната и избеглица из Авганистана, Ирака, Сирије и суседних земаља пролазе кроз или остају заглављени у Србији и "погодни" су за трговину људима у Србији. Лица за које се верује да су трговци људима утичу, како се тврди, на случајеве трговине људима, подмићивањем жртви или судија", стоји у извештају.

Наводи се и да је у овом периоду Влада Србије идентификовала 49 жртава трговине људима (36 у 2015), од којих су 29 жртве сексуалне експлоатације, седам присилног рада, једна присилног просјачења, једна присилног чињења кривичних дела и 11 више врста експлоатације.

Стејт департмент указује да је прилив миграната, током овог периода, представљао значајан притисак на владине ресурсе, посебно на агенције које се боре против трговине људима и додаје да је због тога Србија остала на нивоу 2 у групи земаља за посмартрање, већ другу годину заредом.

Стејт департмент је у извештају дао и препоруке које предвиђају да се случајеви трговине људима стручно истраже, а трговци људима гоне и казне строгим казнама.

Једна од препорука је и да се омогући заштита жртава приликом сведочења пред судом, како би се смањило застрашивање и поновна трауматизација.

"Обучити истражитеље, тужиоце и судије о приступу жртвама у случајевима трговине људима, формализовати процедуре идентификације жртава и ажурирати национални референтни механизам, укључити формализацију сарадње са невладиним организацијама (НВО), како би се осигурало да жртве трговине људима имају приступ и да могу да се служе свим неопходним сервисима подршке", наводи се у извештају.

Стејт департмент препоручује и да се тим мерама обухвате и избеглице, тражиоци азила и деца без пратње која просе на улицама.

Осим тога, потребно је унапредити обуку за владине службенике за пружање помоћи жртвама, усвојити националну стратегију за борбу против трговине људима и акциони план и укључити НВО у њихово спровођење, али и основати Канцеларију за координацију борбе против трговине људима и постојећу координациону структуру како би се обезбедила ефикасност у борби.

Стејт департмент подсећа да члан 388 Кривичног закона предвиђа казну од три до 15 година затвора за трговину људима, али да су посматрачи забележили да влада није адекватно имплементирала законе који се односе на трговину људима, а да тужиоци често одлучују да кривично гоне злочинце према другим статутима са мањим казнама, јер их је тако лакше судски гонити.

"На пример, у једном случају трговине људима решеном 2016. године, а који је трајао шест година, трговац људима сложио се да призна кривицу за мање кажњив случај проституције и осуђен је на седам месеци затвора", наводи Стејт департмент.

У извештају се наводи да свака полицијска управа има јединицу за борбу против

трговине људима поред специјализованих јединица за трговину људима у оквиру полиције за борбу против организованог криминала и граничне полиције, али да су се током наведеног периода те јединице фокусирале на борбу против кријумчарење и прилив миограната и избеглица.

"Седамнаест управа има мултидисциплинарне јединице за борбу против трговине људима, у које спадају тужиоци, социјални радници, здравствени радници, али посматрачи су забележили да ни један од ових тимова није радио током 2016. године. Влада је наставила да обучава полицију, имиграционе службенике и граничну полицију о проблемима борбе трговине људима. Влада није известила ни о једној истрази, кривичном гоњењу или пресуди владиних званичника који су учествовали у трговини људима", наводи Стејт департмент.

Иако су званичници идентификовали двоје миграната као жртве трафикинга, НВО сумњају да је много више жртава остало непрепознато.

Влада и НВО су пружале психо-социјалну, правну, образовну, здравствену, финансијску помоћ, као и помоћ приликом реинтеграције, али влада није имала процедуре за наглашену сарадњу између Центра за заштиту жртава трговине људима и НВО при сервисима за жртве, оцењује Стејт департмент и напомиње да су НВО и међународне организације пружиле помоћ за 28 од 49 жртава трафикинга.

У извештају се помиње и да могућност приступа сервисима подршке и помоћи не условљава да жртва мора да сарађује у истрагама, али када се случај једном пријави полицији, власти захтевају од жртве да сарађује са истражитељима и сведочи током суђења.

Наводи се и да закон дозвољава жртвама да поднесу кривичне и грађанске тужбе против трговаца људима за одштету, међутим судије охрабрују жртве да траже одштету само подношењем парничних тужби, које су дугачке, скупе и захтевају од жртве да се суочи са окривљеним више пута.

Извештај Стејт департмента о трговини људима у свету заснива се на налазима америчких амбасада и састанцима америчких дипломата са владиним функционерима,

представницима локалних и невладиних организација, званичницима међународних организација, новинарима, научним круговима и исказима жртава трговине људима.

Према класификацији Стејт департмента, земље су подељене на нивое од првог до трећег, при чему се сматра да су земље првог нивоа препознале овај проблем, чине напоре да га решавају и задовољиле минимум које прописује амерички закон о заштити жртава трговине људима.

У земље првог нивоа спадају САД, већина земаља ЕУ, попут Аустрије, Белгија, Данске, Немачка, Италија, Француске, Луксембурга, Холандије, Швајцарска, Словеније, али и Аустралија, Канада, Швајцарска итд. Из региона на првом нивоу је Словенија док су Албанија, БиХ, Хрватска, Косово, Македонија, Румунија, Турск и Грчка на другом нивоу.

Србија, Црна Гора, Бугарска и Мађарска су на нивоу два али на списку земаља за праћење, док су земље попут Белорусије, Русије, Ирана, Сирије и Северне Кореје на трећем нивоу.

(Танјуг)